КЫРДЬАҔАС ХАҺЫАТЧЫТТАР

ҮЛЭЛЭЭБИТ ҮТҮӨ ЫЛЛАРБЫН АХТАН ҺАР БУОЛЛАХХА...

ин «Ленин суола» ха-
хха сүүрбэччэ сыл үлэ-
тим. Онтон кэрчик кэ-
ган-санаан ааһыахпын
дым.
олорго үлэни-хамнаһы
рдаары, олоҕу туп-
ары былааспыт араас
ллары, ыйаахтары,
раммалары ылынара.
бура, ас-үөл програм-
үлэ мүнүүтэтэ уо.д.а.
от хонтуруола диэн
аһаллаах, дьүүллүүр,
ни-быһаҕаһы ыйар от-
ара. Хаһыаттан, народ-
онтуруолтан, райком-
тыа хаһаайыстыбатын
вленииетыттан рейдэлэр
арда олус эрдэ, ферма-
илиилэригэр тиийээри,
быт. Үөдэйтэн саҕалаан
эн эргийэн кэлэрбит.
эргэхтик барара. Кы-
а киирдилэр да, кыһыл
ктар үлэһиттэри тоҥ
ыынан хаачыйыыны
лэрө. Рейдэ түмүгэ ха-
а тахсара.
ы биир бириэмэҕэ об-
веннай миэстэлэри-
лдьан үлэ бириэмэ-
тутуһууну бэрэбиэр-
һин көрүү олохтоно
ыбыттааҕа. Ким үлэ
гар маҕаһыыҥҥа, ба-
кка сылдьарын, ким хас
тэ хойутаабытын көрүү
ара. Түбэспит киһи аата-
хаһыакка суруллара.
нэһилиэнньэ үлэ би-
тигэр бэрээдэктэммит
уга. Бу курдук, хаһыат
уон олоҕор-дьаһаҕар
ыһан, күн бүгүҥҥэ диэ-
ри үлэлээн кэллэ.

«Эҥсиэли» хаһыат үбү-лүөйүнэн сибээстээн, урут бииргэ алтыһан ааспыт дьонум үтүө ааттарын ахтан ааһыахха. Хаһыат тупсарын, кини тыла-өһө норуокка тиийэрин туһугар бары кыахтарын ууран үлэлээбиттэрэ. Ол кимнээхтэрий? Аҕа дойду Улуу сэриитин кыттыылааҕа И.Е. Обутов, поэт Н.М. Рыкунов, суруналыыстар Т.Т. Халыев, И.П. Егоров, В.Л. Еремеев, В.П. Никифорова, И.Е. Сивцев, М.И. Слепцов, В.В. Сыромятников, сыыдам сырыылаах суоппардар Семен Кычкин, Иван Винокуров, курьер-кассир Е.С. Васильева, корректор В.П. Решетникова, бухгалтер Е.А. Соловьева.

Үлэ ветераннарын, билигин сынньалаҥҥа олорор Мария Григорьевна Федорованы, Григорий Константинович Эверстовы бу бэлиэ күнүнэн эҕэрдэлээн туран, кытаанах доруобуйаны, уһун олоҕу баҕарабын!

Билигин хаһыат редакцията сабыс-саҥа, сып-сырдык аныгылыы тутуулаах дьиэҕэ улуус саамай киинигэр турар. Үлэлиир коллектив ыра санаата туолла. «Эҥсиэли» хаһыат редакциятын үлэһиттэрин бүгүҥҥү үбүлүөйдээх күнүгүтүнэн истиҥник эҕэрдэлээн туран, бары үтүөнү, доруобуйаны, дьолу баҕарабын! Саҥа дьиэҕит сырдык, сылаас үлэ киинэ буоллун!

Екатерина Николаевна СИВЦЕВА

Мин улуус хаһыатын редакциятыгар 1964 сылтан 1994 с. диэри үлэлээбитим. 1964 сыллаахха тохсунньу 4 күнүгэр «Ленин суола» хаһыакка курьер-уборщицанан үлэлии киирбитим. Редакция оччолорго Ленскэй уулуссаҕа лесхоз хонтуоратын кытта дьукаахтаһан олороро. Мин үлэлии киирэрбэр П.Ф. Сячиков диэн редактордыыра. Эппиэт секретарынан А.И. Гоголев, сурук отделыгар П.П. Бестинова, машинисткаларынан З.М. Павлова уонна В.П. Решетникова, тыа хаһаайыстыбатын отделыгар В.Л. Еремеев, партийнай отделга И.П. Егоров, фотографынан Слепцов, корректорынан Е.Д. Сивцева, корреспонденнарынан В.К. Романова, И.П. Павлов уо.д.а. үлэлээбиттэрэ. Литературнай отделга Н.М. Рыкунов кэлбитэ, кини кэлиэҕиттэн хаһыакка хоһооннор бэчээттэнэн барбыттара. Николай Михайлович Таллан Бүрэ араас кэмҥэ суруйбут хоһооннорун элбэхтик бэчээттэтэрэ, олус ытыктыыр, сүгүрүйэр киһитэ этэ. Ити курдук, кэлэ-бара үгүс киһи үлэлээн ааспыта.

Урут субуотунньуктар бөҕө буолаллара, типографияны кытта биир профсоюзтаах этибит, кинилэри кытта бииргэ тыаҕа субуотунньуктуу барарбыт, сүөһү аһылыгар диэн харыйа лабаатын хомуйуу, былах быһыыта, сайын бааһына ыраастааһына, күрүө тутуута.

1971 с. райком дьиэтигэр 3 хоско дьукаахтаһан көспүппүт. Редакторынан 1965 сылтан 1978 с. диэри А.И. Ксенофонтов үлэлээбитэ. Тыа хаһаайыстыбатыгар В.М. Абрамова, фотографынан Н.Н. Дьяконов, эппиэттиир секретарынан Н.М. Рыкунов, бухгалтерынан Е.С. Васильева, куораттан 1972 сылтан Т.Т. Халыев, корректорынан Мария Калинична үлэлээбиттэрэ.

1975 с. почта эргэ дьиэтигэр көспүппүт. Е.С. Васильева пенсияҕа барбытын кэннэ Е.А. Соловьева бухгалтердаабыта. Кэбээйиттэн мин оҕо эрдэҕинээҕиттэн дьүөгэм М.К. Федорова кэлэн үс сыл үлэлээбитэ. Мин 1970 сылтан 1994 с. диэри машинисткалаабытым. Араас кэмнэргэ 6 редакторга үлэлээбитим.

Кинилэр үтүө санаалара, киһи быһыытынан өйдүүллэрэ, өйүүллэрэ кэрэ өйдөбүлү хаалларбыттара. Мин кинилэргэ олус махталлаахпын.

Корреспонденнар, отдел үлэһиттэрэ А.Д. Васильев, В.П. Никифорова, И.В. Осипов, С.С. Овчинников, Е.Н. Сивцева, В.В. Сыромятников, В.Н. Рыкунова, Г.К. Эверстов уо.д.а. айымньылаахтык үлэлээбиттэрэ.

Билигин редакциябыт бэртээхэй саҥа дьиэлэнэн, туспа буруо таһаарынан үлэлии олорор. Саҥа дьиэ сырдыга, ырааһа, киэҥэ-куоҥа үлэлииргэ аттаах дьиэ буолбут.

Билигин кырдьаҕас редактордар көлүөнэлэрин салгыыр Владислав Гаврильевич Касьянов эмиэ бу «Эҥсиэли» хаһыаты салайан кэлбитэ бэйэтэ эмиэ үбүлүөй – 25 сыл. Быйыл хаһыаппыт тахсыбыта 85 сыла буолла. Улууспут хаһыатын иилээн-саҕалаан таһааран олорор редакция билиҥҥи айар коллективын, барыгытын, үбүлүөйгүтүнэн уонна саҥа дьиэлэммиккитинэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибин! Үлэҕит таһаарыылаах буоллун, сырдыгы, кэрэни эрэ тарҕата туруҥ, элбэх сурутаачыланыҥ, ааҕааччыланыҥ! Бөрүөҕүт сыппаабатын, өрүү да үчүгэй ис хоһоонноох ыстатыйалары тиһигин быспакка суруйа туруҥ, дьоллоох, доруобай буолуҥ, хамсыкка хапсымаҥ, чэгиэн сылдьыҥ! «Эҥсиэли» хаһыат үйэлэргэ баар буоллун! Бырааһынньыгынан!

Истиҥ эҕэрдэни кытта хаһыат ветерана Мария Григорьевна ФЕДОРОВА

ин аан бастаан бэчээт,
ат, суруналыыстыка
тигэр 1964 сыллаах-
иирбитим. Оччолорго
эйи улууһун киини-
- Сангаарга «Ленинец»
н оройуон хаһыатыгар
баасчытынан үлэҕэ ыл-
тара. Ити сылтан ыла
акция эйгэтигэр уопсайа
ыл, онтон Нам улууһун
ыатыгар 30-тан тахса
үлэлээбитим.
Нам улууһугар кэлбип-
ыылҕабар махтанабын.
омнар үс үлэ миэстэтин:
Дьааҥыга «Кыым» ха-
ат совкомун дуоһуна-
, Анаабырга оройуон-
ы хаһыакка эппиэт-
секретары уонна Нам-
рук отделын сэбиэдис-
н талларбыттара. Ити
үлэттэн «хайатын тал-
кар бар» диэбиттэрин,
орум кыра буоланнар
ах барбакка, арыый да
ку дуоһунаһы талам-
Намҥа кэлбитим.
Нам хаһыатыгар үлэлии
эрбэр редакция почта
игэр турбут дьиэҕэ үлэ-
лии олороро. Оччолорго редактор Афанасий Павлов, эппиэт секретарынан Николай Рыкунов, солбуйааччы редакторынан Валентина Никифорова үлэлииллэрэ. Манна кэлэн баран, баҕарар баҕа санаам туолбута. Ол туох этэй диэтэххэ, сахалыы төрөөбүт төрүт тылбытынан тахсар хаһыакка үлэлии кэлбитим буолар. Сахам тылынан дуоһуйа санаа хоту суруйар буолбутум.

«Ленин суолугар» хаһыатчыт быһыытынан дьиҥнээхтик талааным чочуллубута. Кэбээйи да, Нам да хаһыатыгар биллэр-көстөр хаһыатчыттар такайбыттарыгар махтанабын. Улахан суруналыыстары кытта алтыһан ааспытым, кинилэр уопуттарын, сүбэлэрин ылынан үлэлээбитим. Манна Тэрэнтэй Халыыйап диэн республикаҕа биллибит очеркист, фотограф киһи үлэлиир этэ. Тыа хаһаайыстыбатын сырдатар Афанасий Данилович Васильев эмиэ сүрдээх сытыы бөрүөлээх суруналыыс үлэлээбитэ. Сурук-бичик куттаах киһи - Николай Рыкунов кэнники кылаабынай редактор буолбута. Кинилэр үөрэтэн, ыйан-кэрдэн ортону үрдүнэн суруналыыс аатын ылбытым дии сананабын. Суруналыыстыкаҕа үлэлээбиппин добуочча бэлиэтээтилэр. Ол курдук, «Кыһыл көмүс бөрүө» бириэмийэ лауреата буолбутум, «Суруналыыстыкаҕа кылаатын иһин» диэн анал бэлиэнэн наҕараадалаабыттара. Ол кэмнэргэ үлэлии сылдьар суруналыыстар ортолоругар биллэриллибит «Тылы культурнайдык туттуу» диэн республикатааҕы конкурска бастаан турабын. «Олохтуун олук уурсан» диэн Нам улууһун хаһыатын үлэтин сырдатар кинигэни хомуйан оҥорбутум биир киэн туттуум буолар.

Ааспыт сылларга үлэлээбиттэр «саҥа дьиэҕэ уокка үлэлээбит киһи» диэн баҕа санаалаах этибит. Ону билигин саҥа кэм суруналыыстара ситэрэн салгыы сылдьаргытыттан астыбын. Хаһыат туһугар бэриниилээхтик үлэлээҥ. Төһө кыалларынан элбэх ааҕааччылаах буолуҥ. «Сыл бастыҥ корреспондена» диэн анал ааты тэрийбиппит үгэскэ кубулуйан, сыл аайы ыытылларыттан үөрэбин. Биир идэлээхтэрбин улууспут «Эҥсиэли» хаһыата төрүттэммитэ 85 сылынан эҕэрдэлиибин, үлэҕит тахсыылаах буоллун, суруйууларгыт, хаһыаппыт сыаналанныын.

Г.К. ЭВЕРСТОВ

ҮЧҮГЭЙИ ЭРЭ ОҤОРДОРБУТ ДИЭН САНААНАН

Мин 2007 сыллаахха «Эҥсиэли» хаһыат редакциятыгар үлэлии кэлбитим. Ити кэмҥэ хаһыат үлэтин ымпыгын-чымпыгын үчүгэйдик баһылаабыт, баай, уопуттаах: Владислав Гаврильевич Касьянов кылаабынай редакторынан, Григорий Константинович Эверстов эппиэттиир секретарынан, Вера Николаевна Рыкунова редакторы солбуйааччынан, Лена Алексеевна Уваровская, Екатерина Эверстова корреспонденнарынан, Лена Владимировна Новгородова корреспондент-корректорынан, Валентина Артемьевна Лукавина компьютер операторынан, Артур Дмитриевич Брызгалов версткаҕа операторынан, Татьяна Васильевна Былкова кылаабынай бухгалтерынан, Анатолий Уварович Николаев, Надежда Михайловна Винокурова харабылларынан үлэлии сылдьаллара. Тус-туспа көрүүлээх-истиилээх, талааннаах үлэһиттэр быһыыларынан, салайааччыларым, коллегаларым сүбэлээн-амалаан, ардыгар сэмэлээн, ыйан-кэрдэн, журналист буоларбар олус көмөлөспүттэрэ.

Кэлин корреспонденнарынан Ирина Реева, Анна Созонова, Надежда Андреева, Семен Аргунов, Анастасия Корякина, Майя Федорова, Аксиния Татаринова, Күннэй Дьяконова – бары да суругубичиги кыайа тутар дьон үлэлии кэлбиттэрэ. Кинилэр коллективка сыста түһэн таһаарыылаахтык, айымньылаахтык, өйдөһөн-өйөһөн, биир дьиэ кэргэн курдук көхтөөхтүк үлэлээбиттэрэ. Идэтин дэгиттэр баһылаабыт Степан Суздалов үлэлиэҕиттэн хаһыаппыт ис-тас бараана быдан тупсубута.

Коллективпыт улууспутугар ыытыллар араас тэрээһиннэргэ, субуотунньуктарга өрүү көхтөөхтүк кыттара, кэккэ ситиһиилэнэрэ, бэлиэтэнэрэ. Улууспут хаһыата республикаҕа биир бастыҥ үлэлээх буолар.

2009 с. улуус тыатын хаһаайыстыбатын сырдатыыга республикаҕа бастыҥ үлэлээҕинэн ааҕыллан, Макар Баишев аатынан журналистар бириэмийэлэрин лауреата буолбутум.

«Эҥсиэли» хаһыат редакциятын салалтата уонна үлэһиттэрэ хаһыат дьыалаларыгар бастыҥ технологиялары олоххо киллэриигэ утумнаахтык үлэлээбиттэрэ. Атын улуустар редакцияларын үлэһиттэрэ куруук кэлэн уопут атастаһан, үөрэнэн бараллара. «Эҥсиэли» хаһыат коллектива урукку үлэһиттэрин ааттарын үйэтитиигэ араас күрэхтэри, конкурстары тэрийэн ыыппыта, ыытар.

Ол курдук, редактор, поэт, журналист Н.М. Рыкунов аатынан литературнай бириэмийэни туттарыы, редакцияҕа 25 сыл үлэлээбит журналист В.Л. Еремеев – Дуобат Баһылай кэриэһигэр улуустааҕы дуобат күрэҕэ, журналист В.В. Сыромятников кэриэһигэр чэпчэки атлетикаҕа, хайыһарга үөрэнээччилэр спартакиадалара, турнирдара, журналист И.Е. Сивцев кэриэһигэр конкурс сыл ахсын ыытыллаллар. Бу тэрээһиннэри ыытарга бары көх-нэм буоларбыт. Коллективы айымньылаах үлэҕэ түмүүгэ редакция профсоюһун оруола улахан. Өр кэмҥэ бу тэрилтэни Лена Алексеевна Ноговицына (Уваровская), редактор солбуйааччытынан ананыар диэри, ситиһиилээхтик салайбыта. Билигин профгруппа салайааччытынан Семен Максимович Аргунов талыллан үлэлии-хамныы сылдьар.

Ити курдук, «Эҥсиэли» хаһыакка корреспонденынан үлэлээбит 13 сылым – олоҕум биир саамай кэрэ түгэнэ. Манна мин билиим-көрүүм кэҥээбитэ, сайдыбытым. Олус үчүгэй, үтүө дьону кытта тапсан, табыллан үлэлээбиппинэн астынабын, үөрэбин.

Иннокентий ИВАНОВ